

චිත සංවර්ධන බැංකුව විසින් මූල්‍යයනය කෙරෙන ප්‍රමුඛතා මාර්ග III ව්‍යාපෘතිය (අදියර I) - 2020

චිත සංවර්ධන බැංකුව විසින් මූල්‍යයනය කෙරෙන ප්‍රමුඛතා මාර්ග III ව්‍යාපෘතිය (අදියර I) හි 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා ව්‍යාපෘති කාලය

ව්‍යාපෘතියේ ණය ගිවිසුම් අනුව, එවකට උසස් අධ්‍යාපන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය වර්තමානයේ ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරවීමේ නියෝජිතායතනය වන අතර, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතනය වේ. ව්‍යාපෘතියේ පරමාර්ථය වන්නේ රටපුරා ව්‍යාප්තව ඇති ප්‍රමුඛතා පදනම මත තෝරාගත් මාර්ග කොටස් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම තුළින් රටේ ජාතික මහාමාර්ග ජාලයේ සංවලනය වැඩි දියුණු කිරීම සහ එමඟින් ආර්ථික සංවර්ධන කටයුතු සඳහා දායක වීම සඳහා පහසුකම් සැලසීමයි. ණය ගිවිසුමට අනුව, ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය එ.ජ.ඩො. මිලියන 357.69 ක් වූ රු. මිලියන 46,184.54 කට සමාන වූ අතර එයින් එ.ජ.ඩො. මිලියන 300 කට සමාන රු. මිලියන 38,736 කට සමාන මුදලක් චිත සංවර්ධන බැංකුව විසින් මූල්‍යයනය කිරීමට එකඟ වී තිබුණි. ව්‍යාපෘතිය එහි කටයුතු 2014 සැප්තැම්බර් 09 දින ආරම්භ කර තිබුණු අතර 2017 ජූනි 17 දින වන විට අවසන් කිරීමට නියමිත විය. කෙසේ වෙතත්, ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු අවසන් කරන දිනය 2020 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා දීර්ඝ කර තිබුණි.

1.3 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.1 ලේඛනයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.4 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය හා සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ. මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නා වූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, වියාජ් ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස ව්‍යාපෘතියේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ජරකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙලිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- හෙලිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැරදත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 05 හි 36 ඡේදයට අනුව ව්‍යාපෘතියේ ශුද්ධ වත්කම් යටතේ විදේශීය මෙහෙයුම් වලදී පැන නගින රු. මිලියන 405 ක විනිමය වෙනස්කම් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 05 අනුව ශුද්ධ වත්කම් යටතේ විනිමය අනුපාත වෙනස්කම් සටහන් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 05 ට අනුව විදේශීය මෙහෙයුම් වලදී පැන නගින විනිමය වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

3. භෞතික කාර්යසාධනය

3.1 ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම්වල භෞතික ප්‍රගතිය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
ව්‍යාපෘති වැඩ සැලැස්මට අනුව, සබරගමුව, දකුණ, මධ්‍යම සහ වයඹ පළාතේ මාර්ග 12 ක කි.මී. 248.49 ක ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු ව්‍යාපෘතිය මඟින් සිදුකිරීමට බලාපොරොත්තු වූ අතර ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු සඳහා විදේශීය කොන්ත්‍රාත්කරුවන් 03 දෙනෙකු වෙත කොන්ත්‍රාත් ලබා දී තිබුණි. මාර්ග 12 හි කි.මී 248.34 ක සහ අතිරේක වැඩ මගින් වෙනත් මාර්ග 15 ක කි.මී 72.45 ක ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු පමණක් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසන් කර තිබුණි.	සටහන් කර ගනිමි.	මාර්ගවල ඉතිරි ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු කඩිනම් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

අංකය	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ)	කොන්ත්‍රාත්තුවේ විශේෂ කොන්දේසිවල 10.1 වගන්තියට අනුව ඉතිරි වැඩ අවසන් කිරීමේ කොන්දේසි ලබා නොගෙන පවරා ගැනීමේ සහතික 22 ක් නිකුත් කර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.	සියලුම ඉතිරි වැඩ මේ වන විට අවසන් කර ඇත.	කොන්ත්‍රාත් කොන්දේසි වලට අනුකූල විය යුතුය.
(ආ)	කාර්ය සාධන ඇපකර ලබා ගැනීම අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරුගේ වියදමින් සිදුකළයුතු බවට වන කොන්ත්‍රාත්තුවේ සාමාන්‍ය කොන්දේසි 4.2 උප වගන්තිය යටතේ දක්වා ඇති උපදෙස්වලට පටහැනිව, කාර්ය සාධන ඇපකර සැපයීමේ පිරිවැය අයකර ගැනීමට කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ඉඩ දෙමින් මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු පිළිබඳ ප්‍රමාණ පත්‍රවල වෙනම ගෙවීම් අයිතම සලසා තිබුණි. ඒ අනුව, සි 1, සි 8, සි 4, සි 9 සහ සි 10 කොන්ත්‍රාත්	එසේ නොමැති නම්, කොන්ත්‍රාත්කරුවන් කාර්ය සාධන ඇපකරයේ පිරිවැය අනෙකුත් ගෙවීම් අයිතමවලට එකතු කිරීමෙන් රේටයන් වැඩිවීම හේතුවෙන් එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සේවයෝජකයාම අවසානයේ පිරිවැය දරනු ඇත.	ලංසු ලේඛන නිකුත් කිරීමට පෙර ප්‍රසම්පාදන විශේෂඥ සහ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් ප්‍රමාණ පත්‍ර සමාලෝචනය කිරීම සිදු කළ යුතුය.

පැකේජවලට අදාළ කාර්ය සාධන ඇපකර පිරිවැය ප්‍රතිපූරණය කිරීම සඳහා රු. මිලියන 96.4 ක අතිරේක මුදලක් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ගෙවා තිබුණි.

- (ඇ) කොන්ත්‍රාත් සාමාන්‍ය කොන්දේසි 14.9 උප වගන්තියට පටහැනිව, දෝෂ දැනුම්දීමේ කාල සීමාව ඉකුත්වීමට පෙර ඉදිකිරීම් කටයුතු 4 කට අදාළ රු. මිලියන 46.4 ක රඳවා ගැනීමේ මුදල් බැංකු ඇපකරයක් මත ගෙවා තිබුණි.
- ව්‍යාපෘති 4 ක දෝෂ වගකීම් කාලය 2021 දී අවසන් වීමට නියමිතව තිබුණි. එහෙත්, දෝෂ වගකීම් කාලය අවසානයේ මුදා හැරීමට නියමිත රඳවා ගැනීම් මුදලේ දෙවන කොටස රඳවා ගැනීමට කිසිදු ගිණුමක් නොමැත. එබැවින් භාණ්ඩාගාරය සඳහන් කරන ලද දිනට ණය අවසන් කිරීමට තිබුණු එකම විකල්පය වූයේ බැංකු ඇපකරයක් මත රඳවුම් මුදල් නිදහස් කිරීම වේ.
- කොන්ත්‍රාත් කොන්දේසි වලට අනුකූල විය යුතුය.